

Akwụkwọ Daniel - Nọmba Otu Nari na Iri Abụọ na Abụọ

Mkpughe nke Eziokwu: Njem Site na Daniel 11 na Ima Jijiji nke Ndị Chineke

Jeff Pippenger

2024-03-07

Mgbe e kpughere ihè nke Daniel isi nke iri na otu, amaokwu nke iri anọ ruo iri anọ na ise, n'oge ọgwụgwụ na 1989, ndị iro nke eziokwu wetara mgbochi nke nyere Chineke ohere ikpughe eziokwu dị iche iche jiri chebe isi ntọala nke akụkọ Akwụkwọ Daniel ahụ, nke mesiri ghọọ isiokwu na ebe mwakpo Setan lekwasiri anya. A ruru ụka ahụ gbasara eziokwu na njehie n'akụkọ ihe mere eme ahụ ka Mmụọ Nsọ jiri kọwaa iwu amụma ụfọdụ nke ga-eme ka ihe omuma ahụ e kpughereworo bawanye karia, nke a ga-iji mesia nwalee ọgbọ ikpeazu nke akụkọ ihe mere eme nke ụwa. Anyị na-atụle “itinye amuma n'oru ugboro ato,” ma na-achoputa itinye n'oru ndi ahụ di ka iwu bu isi nke e kpughere site n'usoro mgbochi nke Setan gosiputara n'oge ndi gara aga ahụ. Sister White kporo usoro esemokwu ahụ “ima jijiji.”

“A kowara m nlekota Chineke n'etiti ndi Ya ma gosikwa m na onwunwa o bula nke usoro ahụ nke isacha na ime ka o di ocha na-ewetara ndi na-aza aha Ndi Kraist na-egosi na ufodu bu aja igwe. Olaedo oma ahụ adighi aputa mgbe niile. N'oge nsogbu okpukpe o bula, ufodu na-ada n'okpuru onwunwa. Ima jijiji nke Chineke na-afupu igwe mmadu di ukwuu dika akwukwo akoro. Oganihu na-amuba nnukwu igwe ndi na-aza aha naani. Ahuhu na-asachapu ha puo n'ime nzuko. Di ka otu igwe, mmuo ha adighi eguzosi ike n'ihe n'ebe Chineke no. Ha si n'etiti anyi puo n'ih na ha abughi ndi anyi; n'ih na mgbe mkpagbu ma o bu mkpagbu n'ih okwu ahụ biliri, otutu na-asu ngongo.” Testimonies, volume 4, 89.

A na-emeputa “ima jijiji” ahụ mgbe Eze-Odum nke ebo Juda kpughere eziokwu ahụ e mechiri emechi, ma mesia webata ya.

“Ajuru m ihe nzughari ahụ m huru putara, e meekwa ka m hu na a ga-akpata ya site n'amà kwu otọ nke ndumodu nke Ezi Onyeàmà ahụ nyere ndi Laodisia kporo puta. Nke a ga-enwe mmetuta ya n'obi onye na-anata ya, o ga-edukwa ya ibuli okoloto elu ma wusa eziokwu kwu otọ. Ufodu agaghi anagide ama kwu otọ a. Ha ga-ebili imegide ya, nke a kwa bu ihe ga-akpata nzughari n'etiti ndi Chineke.” Early Writings, 271.

Mbata nke “eziokwu” na-akpatakarị ima jijiji mgbe nile, eziokwu ahụ nke e meghere akara ya na 1989 mekwara kpomkwem otu ihe ahụ. Otu n'ime uru ndi si na iguzogide e wetara imegide eziokwu ahụ puta bu mmepe nke otu usoro iwu jiri guzosie ike mmuba nke ihe omuma n'ime afo ndi sochiri 1989. Mmepe nke iwu ndi ahụ na-aga n'otu ahiri na mmepe nke otu usoro iwu n'oge ndi Millerites. Ngwaoru ugboro ato niile nke amuma Akwukwo Nso na-enye aka n'ikowaputa nke oma ihe omume nke ubochi ikpeazu.

Ngwa ato nke Rome na Babilon na-eguzobe mmekorita di n'etiti nwanji ahụ na anu ohia o na-agba n'elu ya ma na-achikwa n'oge akukọ ihe mere eme nke nsogbu iwu ubochi Sonde, nke bukwa

akukọ ihe mere eme nke ikpe mmezu Chineke n'ahụ akwuna Babilon.

Ngwa ugboro atọ nke “onye-ozí nke na-akwadebe ụzọ maka Onye-ozí nke Ogbugba-ndụ ahụ,” nakwa nke “Elaija,” na-akọwapụta ọrụ ahụ, na ozi ahụ n'ime oge abụọ ahụ nke na-egosi mmechi nke oge amara n'ubochi ikpeazu. Oge mbụ ahụ na-amalite site n'olu mbụ nke Mkpughe isi nke iri na asatọ, nke na-anochi anya mmalite nke ikpe nchoputa nke ndi di ndu maka Adventizim Laodisia; oge ikpeazu ahụ kwa na-amalite site n'olu nke abụọ nke Mkpughe isi nke iri na asatọ, nke na-anochi anya ikpe mmezu a ga-ekpe akwuna Babilon.

Ngwaorụ ugboro atọ nke Rom na Babilon na-anochi anya akukọ mpuga nke ndi Chineke nke ubochi ikpeazu, ebe ngwaorụ ugboro atọ nke Ilaija na onye-ozí ahụ nke na-akwadebe ụzọ na-anochi anya akukọ ime nke ndi Chineke nke ubochi ikpeazu. Ngwaorụ ugboro atọ nke Ahuhu atọ ahụ na-akọwaputa ozi ahụ nke na-agafe n'oge abụọ ahụ, nke onu ha na-anochi anya oge mmechi nke ikpe, nke na-amalite n'ulo Chineke, ma emesia n'ebe ndi no n'ezí ulo Chineke no. Ahuhu atọ ahụ na-egosi na Alakuba bu ozi nke mmiri ozuzo ikpeazu, nakwa ngwaorụ nke ikpe Chineke ji aru oru megide ndi na-eme ka a fee ofufe anyanwu n'ahu mmadu nile. Mmechi nke ikpe ahụ na-anochi anya “ubochi nke obo Chineke,” ma n'ebe choochi Ya nke dapuru n'ezi okwukwe no ma n'ebe ndi ajo omume no n'ezí choochi Ya.

Mgbe Jisos malitere ozi Ya na nzuko di na Nazaret na mbido, O jiri Aizaya isi nke iri isii na otu kowaa ozi Ya, ozioma Ya na oru Ya, nke gunyekwara ikowaputa oge nke ibo obo Chineke. Ozi Ya, ozioma Ya na oru Ya buru onyinyo tupu oge eruo nke ozi, ozioma na oru nke puku iri anọ na anọ ahụ, n'ihí na ha na-eso Nwa Aturu ahụ n'amuma ebe obula O na-aga.

Mmuo nke Onyenwe anyi Chineke dikwasiworo m; n'ihí na Onyenwe anyi eteela m mmanu ka m zie ndi di umeala ozi oma; o zitewokwa m ka m kechie ndi obi ha tijiri etiji, ka m kposaa nnwere onwe nye ndi a dotara n'agha, na mmeghe ulo mkporo nye ndi e kere agbu; Ka m kposaa afo anabatara nke Onyenwe anyi, na ubochi obo nke Chineke anyi; ka m kasie ndi niile na-eru ujú obi; Ka m nye ndi na-eru ujú na Zaijon, ka m nye ha mma n'onodu ntụ, mmanu onu n'onodu iru ujú, uwe otuto n'onodu mmuo nkuda mmuo; ka e wee kpoo ha osisi ezi omume, mkpuru nke Onyenwe anyi kuru, ka e wee nye Ya otuto. Ha ga-ewukwa ebe ndi ochie lara n'iyi, ha ga-akpolitekwa mbibi ndi mbu, ha ga-arukwa obodo ndi togboro n'efu ozo, bu mbibi nke otutu ogo. Ndi mba ozo ga-eguzo zuo igwe aturu unu, umu ndi ala ozo ga-abukwa ndi oru ubi unu na ndi na-elekota ubi vain unu. Ma a ga-akpo unu Ndi Nchujà nke Onyenwe anyi: mmadu ga-akpo unu Ndi Ozi nke Chineke anyi: unu ga-eri akunba nke ndi mba ozo, unu ga-anyakwa isi n'ebube ha. Aisaja 61:1-6.

E tere mmanu n'ahu Jisos n'oge baptizim Ya, ma akara-uzo ahụ na-anochi anya Septemba 11, 2001 mgbe ite mmanu nke Mmuo Nso bidoro iridata n'elu ndi ahụ ghotara na mmiputa nke mmiri ozuzo ikpeazu n'ubochi ikpeazu ka e jirila akukọ ihe mere eme nke ndi Millerite gosiputa ya, ndi bu ebe ndi ochie lara n'iyi nke otu narị puku iri anọ na anọ ga-ewughachi ozo, ozugbo ha laghachiri n'uzo ochie nke Jeremaya.

Ozi nke ezi omume Kraist sitere na nnupu isi nke 1888 ghorọ eziokwu nke ugbo a ozo, ma ozi sitere na nnupu isi nke 1888 bu ozi oma ahụ nke nwere ike ike ikpochie obi ndi e tiworo etiwa, ma

nke na-enweghị ike imeghe obi ndị siri ike nke ndị nwere anya ha na-ahụ, ma ha adighi aghota, nakwa ndị nwere ntị ha na-anụ, ma ha anaghị aghota. Ozi nke ezi omume Kraịst sitere na nnuvu isi nke 1888 bụkwa ozi ahụ e zigara Laodisia, nke biakwara ọzọ n'oge ahụ imeghe ụzọ ụlọ mkpọrọ nke ndị mmehie doọrọ n'agha, site n'aka Onye ahụ nwere ike imeghe ụzọ ndị ọ dighi mmadụ puru imeghe, ma mechie ụzọ ndị ọ dighi mmadụ puru imechi.

N'ubochi Septemba 11, 2001, ndi ga-eweta ozi oma ndi ahụ, ga-ekwukwa afọ anabatara nke Onyenwe anyi na ubochi obò Chineke. Afọ nnabata nke Onyenwe anyi malitekwa n'oge ahụ, ma O ji obi ya nile di njikere inakwere ncheghari nke onye Laodisia, ruo mgbe ubochi obò Chineke ga-abia n'iwu Sonda na-abia ngwa ngwa na United States. Mgbe ahụ, a ga-eme ka obò Ya pụta ihè n'ahụ choochi nke juru imata oge nleta e letara ya, ma n'otu oge ahụ ikpe na-aga n'ihu n'ahụ akwuna Babilon amalite.

N'ubochi nnabata Ya, O na-ekwe nkwa ikasi ndi niile na-eru uju obi, ma e gosiri ndi na-eru uju na Jerusalem na Ezekiel isi nke itoolu. A na-eweta nkasi obi ha site n'aka Onye Nkasi Obi, site n'inara ozi mmiri ikpezụ nke a na-awukwasị ha n'oge ahụ. Ma ọ bụ naanị ma ọ buru na ha amata mmiri ozuzo ahụ. Ozugbo ha nwetara Onye Nkasi Obi, ma mezue ọrụ iwulite ebe ochie ndi togboro n'efu, site n'usoro "ahiri n'elu ahiri," nke e gosiri n'akuku Aisaja dika ọrụ itinye ahiri amuma nke na-anochi anya mbibi nke akuko ihe mere eme di nsọ n'elu ahiri amuma ọzọ nke na-egosi mbibi, n'oru ahụ ka ha na-ebuli mbibi nke otutu ogbo elu. Mgbe ahụ "ndi mba ọzọ" ga-aza ndi ahụ na-eru uju, ndi e buliri elu dika okoloto, ka ndi mba ọzọ wee hụ.

Nkwusa nke Kraịst banyere ọrụ Ya na ozi Ya, dika e deputara ya n'Isi nke iri isii na otu nke Aizaya, bu ọrụ na ozi nke otu nari puku iri anọ na anọ ahụ. E gosiputala ọrụ ahụ n'ihe mmeghari nsọ nke mgbanwe, ma n'afọ 1989, oge ogwugwu biara, nke "oge ogwugwu" niile gara aga buru onyinyo ya tupu oge eruo. Di nnọọ ka e ji otu amaokwu, Daniel isi nke asato, amaokwu nke iri na anọ, mara di ka ntọala na ogidi etiti nke mmeghari ndi Millerite, otu amaokwu ahụ bu ntọala na ogidi etiti nke mmeghari Future for America bu Daniel isi nke iri na otu, amaokwu nke iri anọ. N'ebe ndi Millerite nọ, a nochiri anya ihè nke ogidi etiti ahụ dika ihè nke ohuu nke Osimiri Ulai, ma n'ebe mmeghari Future for America nọ, a nochiri anya ihè nke ogidi etiti ahụ dika ihè nke ohuu nke Osimiri Hiddekel.

"Ihè ahụ Daniel natara n'aka Chineke ka e nyere ya karisia maka ubochi ikpezụ ndi a. Ohu ndi o huru n'akuku osimiri Ulai na Hiddekel, nnukwu osimiri nke Shina, nọ ugbu a n'usoro mmezu, ma ihe omume niile e buru amuma ha ga-eme ga-emezukwa n'oge na-adighi anya." Testimonies to Ministers, 112.

Ihè nke ohu ndi ahụ abuo, nke osimiri abuo ahụ nochiri anya ya, ejikoro onu, o na-erukwa n'izu oke n'ubochi ikpezụ. "Njiko" ha nwere n'etiti ha na-anochi anya ngwakota nke mmadu na nke Chineke, nke bu ozi ahụ Nwannaanyi White na-akowaputa ugboro ugboro dika ozi Kraịst n'onodu nke mmadu, mgbe e jikotara ya na chi, adighi eme mmehie. Osimiri abuo ahụ na-anochi anya kpomkwem njiko ahụ.

"O dighi ihe o bula na-erughị nrube isi zuru okè puru iru ogo nke ihe Chineke na-achọ. O hapughị ihe ndi O choro ka ha buru ihe na-edoghị anya. O dighi ihe obula ka O nyere n'iwu

nke na-adighi mkpa iji mee ka mmadu di n'otu nkweko na Ya. Anyi ga-egosi ndi mmehie ezi atu Ya nke agwa, ma duru ha gaa n'ebe Kraist no, onye amara Ya naani ka a puru isi ruo ezi atu a.

“Onye nzoputa ahụ weere n'elu Onwe Ya adighi ike nile nke mmadu, wee bie ndu na-enweghi mmehie, ka umu mmadu ghara inwe ujo na n'ihia adighi ike nke odidi mmadu ha apughị imeri. Kraist bjara ime ka anyi buru 'ndi so na odidi chi,' ma ndu Ya na-ekwuputa na mmadu, mgbe e jikotara ya na chi, adighi eme mmehie.

“Onye Nzoputa meriri iji gosi mmadu otu o ga-esi merie. Onwunwa niile nke Setan, Kraist jiri okwu Chineke zute ha. Site n'itukwasị obi n'ekwumekwu nile Chineke, O natara ike irube isi n'iwu Chineke, onye onwunwa ahụ apughikwa inweta uru obula. Nye onwunwa o bula aziza Ya bu, 'E dere ya n'akwukwo.' Ya mere Chineke enyela anyi okwu Ya nke anyi ga-eji guzogide ihe ojuo. Nkwa ndi kariri akari n'idi ukwu ma di oké onu ahia bu nke anyi, ka site na ndi a anyi 'wee buru ndi na-ekere oké n'odidi Chineke, ebe anyi agbanahwo ire ure nke di n'awa site n'agu ojuo.' 2 Pita 1:4.”

“Gwa onye a na-anwa anwa ka o ghara ile anya n'onodu ndi gbara ya gburugburu, ma o bu n'adighi ike nke onwe ya, ma o bu n'ike nke onwunwa, kama ka o lee anya n'ike nke okwu Chineke. Ike ya niile bu nke anyi. 'Okwu Gi,' ka onye obu abu ahụ na-ekwu, 'ka m zobere n'obi m, ka m wee ghara imehie megide Gi.' 'Site n'okwu nke onu Gi ka m si zere uzo ndi mbibi.' Abu Oma 119:11; 17:4.” The Ministry of Healing, 181.

Mmuba nke omuma n'afọ 1798 nakwa n'afọ 1989, nochiri anya mmeghe nke e wepuru akara n'Okwu amuma Chineke. Okwu Ya na-enye ike iji merie dika O meriri, ma “ndu Ya na-ekwuputa na mmadu, mgbe ejikoro ya na idi nsọ, adighi eme mmehie.” Ohu nke Osimiri Ulai bu ohu marah nke obibia Ya, nke amuma ubochi puku abuo na nari ato nochiri anya ya. Ohu nke Osimiri Hiddekel bu ohu chazon nke akuko ihe mere eme amuma, nke amuma afọ puku abuo na nari ise na iri abuo nochiri anya ya. Ohu marah na-anochi anya idi nsọ, ohu chazon na-anochi anya mmadu.

Osimiri abuo nke Shaina oge ochie, ndi bu Ulai na Hiddekel, ma o bu ihe a maara taa dika Taigris na Yufretis, n'ikpeazu na-ejikota onu n'uzo mmiri a na-akpo Shatt al-Arab n'ebe ndida Irak no, ma Shatt al-Arab ahụ emesia na-asoba n'Owara Persian. Jizos na-eji ihe anu ahụ na ihe okike anochi anya ihe mmuo, ma ohu ndi metutara osimiri abuo ahụ, ndi ugbu a no n'usoro mmezu ha, na-anochi anya njiko nke mmadu na nke Chukwu nke na-eme ka ha na-eru na ngwucha ije ha ruo n'oke osimiri. E guzobere eziokwu a na mmalite amuma abuo ahụ nke ohu abuo nke Daniel isi nke asato, amaokwu nke iri na ato na nke iri na anọ na-anochi anya. Otu ohu bu ajuju ahụ, nke ozọ bu aziza ya, ma n'uche ezi uche di na ya, a pughị ikewapu ha.

Ohu nke mmadu, nke na-achoputa izopia ebe nsọ na usuu ndi agha n'okpuru ukwu, malitere n'afọ 677 BC, ma ohu nke idi-nsọ Chineke, nke na-achoputa mputa Kraist, malitere n'afọ 457 BC. Njiko nke idi-nsọ Chineke na mmadu ka e ji afọ nari abuo na iri abuo nochite anya ya, nke na-ejikota isi mmalite abuo nke ohu abuo ahụ. Nari abuo na iri abuo bu akara nke “njiko nke mmadu na idi-nsọ Chineke,” a na-anochitekwa anya ya site na njiko nke mmuba nke ihe omuma n'oge ogwugwu

n'afọ 1798, na mmụba nke ihe ọmụma n'oge ọgwụgwụ n'afọ 1989.

Ozi a haziri nke sitere n'iba ụba nke ihe ọmụma n'afọ 1798, ka Miller buru ụzọ kpọputa n'ihu ọha n'afọ 1831 (ma mesia n'akwụkwọ akụkọ Vermont Telegraph n'afọ 1833). Afọ 1831 bu narị afọ abụọ na afọ iri abụọ mgbe e biputara Akwụkwọ Nsọ King James n'afọ 1611. Akwụkwọ Nsọ King James n'ochiri anya akwụkwọ nwere akụkọ abụọ nke Agba Ochie na Agba Ọhụrụ. Mmalite na njedebe nke narị afọ abụọ na afọ iri abụọ ahụ "jikọtara" mbiputa di nsọ na mbiputa mmadu. Ozi nke mbiputa mmadu ahụ sitere n'ihè Chineke nke e meghere akara ya n'oge ọgwụgwụ n'afọ 1798, e wee site n'orụ ngwá orụ mmadu hazie ya n'usoro, onye malitere ibiputa ya n'afọ 1831. O bu mbiputa di nsọ, nke nwere ozi e jiri Chineke mechie akara, nke e mechara mepee site n'aka mmadu, ma emesia ngwá orụ mmadu gosi ya n'ihu ọha. Okwu Hibru a sughariri dika "biputa" n'Okwu Chineke putara ikpokutu ka e tie mkpu (nye), ibu onye a ma ama, obia, ikpo oku, ikwuputa, inye aha, ikwusa ozi oma, ikwusa, ikpokutu, ibiputa. Miller malitere ibiputa ozi ya n'afọ 1831, ma n'afọ 1833 e biputara ya n'eziokwu n'akwụkwọ akụkọ Vermont Telegraph.

E biputara ozi ahụ e haziri ahazi nke sitere n'imuba nke ọmụma n'afọ 1989 nke mbu n'afọ 1996 (n'akwụkwọ akụkọ The Time of the End), narị afọ abụọ na afọ iri abụọ ka e biputara akwụkwọ nsọ abụọ ahụ a ma ama di ka Declaration of Independence n'afọ 1776 (ma emesia Constitution of the United States) n'afọ 1789. Mmalite na njedebe nke narị afọ abụọ ahụ na afọ iri abụọ na-ejikota idi nsọ na mmadu, o na-emekwa nke a site n'ibiputa akwụkwọ abụọ ahụ sitere n'aka Chineke, malite n'afọ 1776. Mgbe e mepere akwụkwọ Daniel nke a kara akara n'oge ọgwụgwụ n'afọ 1989, e biputara ozi ahụ e haziri ahazi, nke sitere n'orụ nke ngwá orụ mmadu, n'afọ 1996. Usoro ahụ bu mbiputa sitere n'aka Chineke, mgbe ahụ mmeghe nke akara, ma mgbe ahụ mbiputa sitere n'aka mmadu.

N'oge njedebe abụọ ahụ, a na-amata nzokwu atọ nke eziokwu. Ha abụọ na-amalite site n'akwụkwọ mkpughe nke Chineke di ka nzokwu mbu, ma akwụkwọ nke mmadu dere nke na-akowa ozi sitere n'aka Chineke bu nzokwu ikpeazu. Nzokwu di n'etiti bu mgbe Odum nke ebo Juda na-emeghe akara nke ozi Chineke maka akụkọ ihe mere eme puru iche ahụ, ma emesia hoputa ngwá orụ mmadu ka o chikota ihè ahụ e mepere site n'akwụkwọ nsọ ahụ sitere n'aka Chineke. Mgbe mmeghe akara ahụ mere, a na-egosiputa nnupu isi site n'aka ndi ajo omume na-aghotaghi mmuba nke ihe ọmụma. Ya mere, a na-anochi anya akwụkwọ mkpughe nke Chineke site n'akwụkwọ ozi mbu nke mkpuredemede Hibru; a na-anochi anya mmuba nke ihe ọmụma site n'akwụkwọ ozi nke iri na atọ ebe a na-egosiputa nnupu isi; ma akwụkwọ nke mmadu dere banyere ozi puru iche ahụ sitere n'aka Chineke maka akụkọ ihe mere eme ahụ bu akwụkwọ ozi ikpeazu nke mkpuredemede Hibru, ma mgbe a kpokotara ha onu, akwụkwọ ozi atọ ahụ putara "eziokwu".

Ọhụ ndi a huru n'Osimiri Ulai na Hiddekel, ndi a na-emezu ugbu a, na-egosi na n'ubochi ikpeazu, mmuba nke ihe ọmụma sitere n'osimiri abụọ ahụ na-ejikota onu iji gosi na idi-nsọ Chineke ejikoro na mmadu adighi emehie mmehie. Daniel natara ọhụ ahụ nke na-anochi anya mputa Kraist n'ogwugwu amuma afo puku abụọ na narị atọ ahụ n'afọ 1844 mgbe o no n'akuku Osimiri Ulai.

M wee hu n'ohu; o wee ruo, mgbe m huru, na anọ m na Shushan n'ulo eze, nke di n'ogbe Elam; m wee hu n'ohu, ma anọ m n'akuku osimiri Ulai. Daniel 8:2.

Daniel natara ọhụ ahụ nke na-anọchi anya ọhụ nke afọ puku abụọ na narị ise na iri abụọ nke akụkọ ihe mere eme amụma mgbe ọ nọ n'akụkụ Osimiri Hiddekel.

N'ubochi nke anọ na nke iri abụọ nke ọnwá mbụ, ka m nọ n'akụkụ mmukwu osimiri ahụ, nke bụ Hiddekel. Daniel 10:4.

Mgbe nke a gasiri, Gabriel kowara nzube nke ọhụ chazon nke Osimiri Hiddekel n'amaokwu nke iri na anọ.

Ugbu a abiala m ime ka i ghota ihe ga-adakwasị ndi gi n'ubochi ikpeazu; n'ihi na ọhụ a ka dikwa maka otutu ubochi. Daniel 10:14.

Ọhụ a nyere n'akụkụ Osimiri Ulai na-akowaputa "odidi" Kraist, (ibu Chineke) mgbe Ọ bɔara na mberede n'ulo nsọ Ya n'ubochi Oktoba 22, 1844. Ọ nochiri anya "ibu Chineke" na-abanye n'ulo nsọ nke ndi Millerait (mmadu) n'ubochi ahụ, n'ihi na Ubochi Mkpuchi Mmehie, nke putara ubochi nke "ime ka ha buru otu", na-anochi anya njikota nke ibu Chineke na mmadu. Ọhụ a nyere n'akụkụ Osimiri Hiddekel na-akowaputa ihe ga-adakwasị ndi Chineke (mmadu) n'ubochi ikpeazu.

Mmalite nke ọhụ nke "odidi" ahụ bụ afọ 457 BC. Afọ narị abụọ na iri abụọ mgbe oge amụma ahụ nke na-akowaputa izopia ulo nsọ na usuu ndi agha, nke malitere na 677 BC. Ogwugwu nke afọ narị abụọ na iri abụọ ahụ e jikotara onu n'ebe mmalite nke ọhụ abụọ ahụ, ka Onye ahụ na-agu Onu ogugu n'uzo di Itunanya, onye bukwa Onye Okà Okwu n'uzo di Itunanya n'Habakkuk 2:20, kporo akara.

Ma Onye-nwe-anyi nọ n'ulo nsọ Ya di nsọ: ka ụwa niile noro juu n'ihu Ya. Habakkuk 2:20.

Njiko nke mmadu na idi-nsọ Chineke, nke e gosiputara na mmalite site n'ebe amụma abụọ ahụ si bido, ka e jiri isi na amaokwu ahụ nke kowara odidi nke idi-nsọ Chineke na-abia na mberede n'ime ulo nsọ ahụ O wuru n'ime afọ iri anọ na isii, malite n'oge ogwugwu n'afọ 1798, ma kwusi afọ iri anọ na isii gachara n'ubochi Oktoba 22, 1844, mata ya n'ebe njedebe ha abụọ zuko.

Ọ bụ na unu amataghi na unu bu ulo nsọ nke Chineke, nakwa na Mmuo nke Chineke na-ebikwa n'ime unu? Ọ buru na onye o bua emeruo ulo nsọ nke Chineke, Chineke ga-ebibi ya; n'ihi na ulo nsọ nke Chineke di nsọ, ulo nsọ ahụ ka unu bu. 1 Ndi Korint 3:16, 17.

N'ubochi Oktoba 22, 1844, n'ikweko na ọhụ nke "odidi ahụ," Habakkuk choputara na Onyenwe anyi nọ n'ulo nsọ Ya di nsọ. O wughachila ulo nsọ ahụ e bibiri ma zopia n'ala ruo afọ puku abụọ na narị ise na iri abụọ, n'ime afọ iri anọ na isii.

Gwa ya okwu, si, Otu a ka Jehova nke ndi agha na-ekwu, si, Lee nwoke ahụ onye aha ya bu ALAKA; o ga-epulitekwa site n'ebe ya nọ, o ga-ewukwa ulo nsọ Jehova: Ọ bukwa ya ga-ewu ulo nsọ Jehova; o ga-ebukwa ebube ahụ, o ga-anodu ala chia n'ocheeze ya; o ga-abukwa onye nchujà n'ocheeze ya: ndumodu udo ga-adikwa n'etiti ha abuo. Okpueze ndi ahụ ga-abukwa nke Helem, na nke Tobija, na nke Jedaya, na nke Hen nwa Zefanaja, dika ihe ncheta n'ulo nsọ Jehova. Ndi nọ n'ebe di anya ga-abiakwa wuo n'ulo nsọ Jehova, unu ga-amatakwa na Jehova nke ndi agha zitere m unu. Nke a ga-emekwa, ma o buru na unu ege nti nke oma n'olu Jehova Chineke unu. Zekaraya 6:12-15.

Na Jọn 2:20, mgbe Kraịst sachara ụlọ nsọ ahụ, nke dị ka Nwanyị White si kwuo bụ mmezu nke Malakaj isi nke atọ, dika Oktoba 22, 1844, si burukwa, Onye-Ozi nke Ogbugba-ndu ahụ bjara n'ulo nsọ Ya na mberede.

Jizos zara ha, si ha, Kwatuonu ụlọ nsọ a, ma n'ime ubochi atọ M ga-ewulite ya ozo. Ya mere ndi Juu siri, Afọ iri anọ na isii ka a nọ na-ewu ụlọ nsọ a, i ga-ewulitekwa ya ozo n'ime ubochi atọ? Ma o na-ekwu banyere ụlọ nsọ nke ahụ Ya. Jọn 2:19–20.

N'ime mmezu nke Malakaj isi nke atọ, Kraịst bjara n'ulo nsọ Ya na mberede mgbe O sachara ụlọ nsọ ahụ na mmalite nke ozi Ya na Jọn isi nke abuo, nke bu udi nke Oktoba 22, 1844. Isacha ụlọ nsọ ahụ site n'aka Kraịst na Jọn isi nke abuo, na Oktoba 22, 1844, bu mmezu nke Malakaj isi nke atọ. N'ime Jọn isi nke ABUO na amaokwu nke IRI ABUO, a na-eme ka anyi mara na e wuru ụlọ nsọ mmadu n'ime afọ iri anọ na isii, ma e welitere ụlọ nsọ nke Chineke n'ime ubochi atọ. Ụlọ nsọ mmadu na-aghọ “ụlọ nsọ di nsọ” nke Habakok naani mgbe idi-nsọ nke Chineke bjara n'ime ya na mberede, di ka o mere na Oktoba 22, 1844, n'ihu na idi-nsọ nke Chineke jikotara na odidi mmadu adighi emehie. Ohu ndi metutara nnukwu osimiri abuo nke Shaina na-anochi anya eziokwu ahụ na odidi mmadu jikotara na idi-nsọ nke Chineke adighi emehie.

Anyi ga-aga n'ihu n'itule amaokwu nke iri anọ nke Daniel isi nke iri na otu n'isiokwu na-esonu.

Unu onwe-unu kwa, dika nkume di ndu, a na-ewuli unu ka unu buru ulo nke Mo Nso, ndi nchu-aja di nsọ, ka unu we nye aja ime mmuo, nke Chineke na-anabata site n'aka Jizos Kraịst. 1 Peter 2:5.